

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до складання програми навчальної дисципліни
та робочої програми навчальної дисципліни
(для вступників 2016 р.)

1. Загальні положення

Організація навчального процесу у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки базується на принципах достатності наукового, пізнавального, інформаційного та методичного забезпечення, що надає можливості для самостійного творчого опанування і осмислення знань та прояву творчої й дослідницької ініціативи студентами.

Важливим аспектами інтеграційних процесів, що відбуваються у європейському освітньому просторі, є введення двоступеневої системи навчання і запровадження інноваційних освітніх технологій. Однією з таких технологій є кредитно-модульна система організації навчального процесу (КМСОНП). Принцип модульного навчання полягає в тому, що навчальний матеріал кожної дисципліни, відповідно до його обсягу та змісту поділяється на окремі компоненти, які в свою чергу структуруються відповідно до мети та завдання навчальної дисципліни. Навчальний матеріал дисципліни поділяється на змістові модулі і передбачає організацію засвоєння знань за програмою, що складається із логічно завершених навчальних елементів.

Модульний принцип організації навчального процесу передбачає реалізацію сукупності методів і засобів для розв'язання локальних дидактичних задач та окремих видів навчально-пізнавальної діяльності таких, як засвоєння нових знань під керівництвом та спрямуванням викладача, самостійне опрацювання навчального матеріалу, набуття практичних навичок використання засвоєних знань на практиці, самонавчання, самоорганізація, контроль та самоконтроль.

Згідно з вимогами ECTS перелік, порядок та обсяг вивчення навчальних дисциплін в умовах КМСОНП визначається навчальним планом, який створюється на основі вимог Державного стандарту підготовки фахівців зі спеціальності (ОКХ та ОПП). На його основі розробляється робочий навчальний план. Індивідуальна траєкторія навчання студента регулюється його індивідуальним навчальним планом.

2. Основні терміни та визначення

Кредитно-модульна система організації навчального процесу – це модель організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні модульних технологій навчання та залікових освітніх одиниць (залікових кредитів).

Модуль – задокументована завершена частина освітньо-професійної програми (навчальної дисципліни, практики, державної атестації), що реалізується відповідними формами навчальної діяльності студента.

Змістовий модуль – система навчальних елементів навчальної дисципліни, що засвоюються за допомогою відповідних методів навчання. Змістові модулі

нормативних навчальних дисциплін гуманітарного, соціально-економічного та природничо-наукового циклів при підготовці студентів на споріднених напрямках повинні бути уніфікованими. Змістовий модуль є логічно завершеною частиною теоретичного та практичного навчального матеріалу з дисципліни і містить у собі, як правило, декілька лекційних тем, практичних (семінарських) занять, лабораторних робіт, розрахункових завдань і т.д. Назву змістового модуля доцільно формулювати як окрему тему навчальної дисципліни. Кількість змістових модулів з дисципліни визначає науково-педагогічний працівник, який відповідає за її викладання, і затверджує кафедра.

Навчальний елемент – автономний навчальний матеріал, призначений для засвоєння елементарної одиниці знання або уміння, який використовується для самонавчання або навчання під керівництвом викладача. Навчальні елементи групуються в змістові модулі, що є основними структурними одиницями навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна – система змістових модулів, об'єднаних за змістом освіти, передбачених для засвоєння студентом. Навчальна дисципліна може складатися із декількох залікових кредитів, кількість яких визначається змістом та формами організації навчального процесу.

Заліковий кредит – це завершена задокументована частина (навчальної дисципліни, курсового проектування, практики тощо) навчання студента, що підлягає обов'язковому оцінюванню та зарахуванню (залік або екзамен). Заліковий кредит складається із модулів, кожний з яких, у свою чергу, складається зі змістових модулів.

Кредит – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження (трудомісткості навчання) студента при вивченні окремої дисципліни навчального плану. Він передбачає всі види навчальної діяльності студента: лекції, практичні (семінарські) заняття, лабораторні роботи, консультації, індивідуальну, самостійну роботу, курсове проектування, поточний та підсумковий контроль (екзамени, заліки, тестування), навчальні і виробничі практики чи інші види діяльності. Таким чином, кредит базується на повному навантаженні студента і не обмежується лише аудиторними годинами. Ціна кредиту складає 36 академічних годин. Кількість кредитів навчальної дисципліни визначається діленням загального обсягу годин з навчальної дисципліни на ціну кредиту (з округленням до 0,5 кредиту).

Програма навчальної дисципліни є складником стандартів вищої освіти вищих навчальних закладів і визначає місце кожної дисципліни у системі підготовки спеціалістів, мету її вивчення, зміст навчального матеріалу, основні форми організації навчання та методи контролю. Вона фіксує конкретний зміст освіти і зміст навчання з окремої навчальної дисципліни. В межах програми навчальної дисципліни відбувається деталізація цілей навчання, відповідно до яких формується структура і зміст навчальної дисципліни, визначаються взаємозв'язки між дисциплінами. Програма є нормативним документом Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, що розробляється викладачем, який читає дисципліну, на основі освітньо-професійної програми відповідно до навчального плану. Програма навчальної дисципліни затверджується кафедрою, науково-

методичною комісією факультету та науково-методичною радою університету, погоджується проректором з навчальної роботи. За умови зміни навчального плану програма навчальної дисципліни перезатверджується науково-методичною радою університету в іншому випадку – кафедрою.

Робоча програма навчальної дисципліни за своїм змістом є документом, що визначає обсяги знань, умінь, якими повинен оволодіти студент відповідно до освітньо-професійної програми, алгоритм вивчення навчального матеріалу з урахуванням міждисциплінарних зв'язків, що виключає дублювання навчального матеріалу при вивченні спільних для різних курсів проблем, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання знань.

3. Структура програми навчальної дисципліни

Вступ.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни.
2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.
3. Форма підсумкового контролю успішності навчання.
4. Методи та засоби діагностики успішності навчання.
5. Список джерел.

Нижче наведено зразок титульної та інформаційної сторінки, а також шаблон документу.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В. _____

_____ 20__ р.

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

(нормативної / вибіркової) навчальної дисципліни

підготовки _____

(назва освітнього ступеня)

галузь знань _____

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність _____

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма _____

(назва освітньої програми)

Програма навчальної дисципліни _____ для студентів

(назва навчальної дисципліни)

галузі знань _____, спеціальності _____, освітньої програми _____

” ____ ” _____, 20__ р. - ____ с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Рецензент: (вказати рецензента, його посаду, науковий ступінь та вчене звання)

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри

_____ (назва кафедри)

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

Завідувач кафедри: _____ (_____)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету

_____ (назва факультету)

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (_____)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

© _____, 20__
(Прізвище, ініціали)

(Інформація, подана у дужках, є поясненням. Не зазначайте її в програмах і робочих програмах)

Вступ

Програма навчальної дисципліни “ _____ ”, складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки _____ (назва освітнього ступеня) (спеціальності)“ _____ ”, освітнього ступеня “ _____ ”

Предметом вивчення навчальної дисципліни є _____

Міждисциплінарні зв'язки: _____

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Назва модуля

2. ....

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “ _____ ” є _____

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “ _____ ” є _____

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

_____
_____

вміти :

_____
_____

На вивчення навчальної дисципліни відводиться _____ годин / _____ кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Назва модуля

Тема 1. Назва теми

Тема 2. Назва теми

.....
Змістовий модуль 2. Назва модуля

Тема 1. Назва теми

.....

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання

5. Список джерел

4. Структура робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється на основі програми навчальної дисципліни, навчального плану з урахуванням навчального навантаження студента при вивченні дисципліни і містить такі розділи:

Вступ.

1. Опис навчальної дисципліни
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.
3. Програма навчальної дисципліни.
4. Структура навчальної дисципліни.
5. Теми практичних (семінарських) / лабораторних занять.
6. Консультації.
7. Самостійна робота.
8. Індивідуальні науково-дослідні завдання (не є обов'язковим структурним елементом робочої програми)
9. Методи та засоби навчання.
10. Форма підсумкового контролю успішності навчання.
11. Методи та засоби діагностики успішності навчання.
12. Розподіл балів та критерії оцінювання.
13. Методичне забезпечення.
14. Список джерел.

Титульна та інформаційна сторінки оформляються аналогічно як у програмі навчальної дисципліни.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В. _____

_____ 20__ р.

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

(нормативної / вибіркової) навчальної дисципліни

підготовки _____
(назва освітнього ступеня)

галузь знань _____
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність _____
(шифр і назва спеціальності)

освітня програма _____
(назва освітньої програми)

Луцьк – 20__

(Інформація, подана у дужках, є поясненням. Не зазначаєте її в програмах і робочих програмах)

Робоча програма навчальної дисципліни _____ для студентів

(назва навчальної дисципліни)

галузі знань _____, спеціальності _____, освітньої програми _____

” ____ ” _____, 20__ р. - ____ с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Рецензент: (вказати рецензента, його посаду, науковий ступінь та вчене звання)

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри

_____ (назва кафедри)

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

Завідувач кафедри: _____ (_____)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету

_____ (назва факультету)

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (_____)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

© _____ , 20__
(Прізвище, ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом спеціальності і представляється у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь (для бакалавра, магістра) ОКР (для спеціаліста)	Характеристика навчальної дисципліни
		денна / заочна форма навчання (робочу програму розробляють окремо для денної і заочної форм навчання)
Кількість кредитів ____ (1 кредит = 30 год.)	Шифр і назва галузі знань	нормативна / за вибором
Модулів ____	Шифр і назва спеціальності	Рік підготовки _____ (ОС «магістр» - 5 і 6 рік навчання)
Змістових модулів ____		Семестр _____ (ОС «магістр» - 9-12 семестр)
ІНДЗ: є / нема (не є обов'язковим структурним елементом програми)	Освітня програма	Лекції ____ год.
Загальна кількість годин ____		Практичні (семінари) ____ год.
Тижневих годин (для денної форми навчання): аудиторних ____ Консультації _____ самостійної роботи ____	Освітній ступінь (для бакалавра, магістра) Освітньо-кваліфікаційний рівень (для спеціаліста)	Лабораторні ____ год.
		Самостійна робота ____ год.
		Консультації ____ год.
		Індивідуальна робота (лише для спеціальностей Факультету мистецтв)
		Форма контролю: <u>залік / екзамен</u> (якщо дисципліну вивчають протягом двох і більше семестрів, то вказати, в якому саме семестрі залік/ екзамен)

(Інформація, виділена курсивом, є поясненням, її не потрібно включати в робочу програму)

Разом за змістовим модулем 2								
Усього годин								

5. Теми практичних (семінарських) / лабораторних занять.

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Назва теми. Перелік питань для обговорення (для семінарських занять).	
2	Назва теми (для практичних та лабораторних занять).	
	Разом	

6. Консультації.

7. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Назва теми.	
2		
	Разом	

8. Індивідуальні науково-дослідні завдання (не є обов'язковим структурним елементом робочої програми)

У розділі зазначається тип індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ) та загальні вимоги до його виконання. ІНДЗ повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький характер. ІНДЗ виконується на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час лекційних, практичних (семінарських) чи лабораторних занять, охоплює декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

9. Методи та засоби навчання

10. Форма підсумкового контролю успішності навчання – (залік/екзамен)

Перелік залікових / екзаменаційних питань для здійснення підсумкового контролю успішності навчання

11. Методи та засоби діагностики успішності навчання

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Розділ повинен містити чітку інформацію щодо форм організації поточного та підсумкового контролю знань студентів, розподіл балів за видами робіт, шкалу та критерії оцінювання.

У цьому розділі вказуються принципи визначення рейтингової оцінки за 100-бальною шкалою. Розподіл балів між окремими модулями здійснюється в залежності від питомої ваги модуля в заліковому кредиті. Формою підсумкового контролю знань студентів є модульна контрольна робота (МКР). Кількість МКР не повинна перевищувати кількості змістових модулів.

У цьому розділі також необхідно вказати критерії та розподіл балів за поточне (максимум 40 балів) і підсумкове (максимум 60 балів) оцінювання, а також форми проведення МКР (письмова, тестування, комп'ютерне тестування). Розподіл балів залежить від структури залікового кредиту.

Приклад 1.

Дисципліна складається з двох змістових модулів та її вивчення передбачає виконання ІНДЗ (табл. 3). У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. Поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 30 балів);
2. Виконання ІНДЗ, які зараховуються у поточний контроль (максимум 10 балів);
3. Модульні контрольні роботи/екзамен (максимум 60 балів).

Таблиця 3

Поточний контроль (мах = 40 балів)						Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів	
Модуль 1			Модуль 2			Модуль 3			
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	10	20	40	100
5	5	4	6	5	5				

Приклад 2.

Дисципліна складається з трьох змістових модулів та її вивчення не передбачає виконання ІНДЗ (табл. 4). У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
2. модульні контрольні роботи/екзамен (максимум 60 балів).

Таблиця 4

Поточний контроль (мах = 40 балів)								Модульний контроль (мах = 60 балів)			Загальна кількість балів
Модуль 1								Модуль 2			
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3		МКР 1	МКР 2	МКР 3	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	10	40	10	100
5	5	5	5	5	5	5	5				

У випадку коли навчальним планом напряму підготовки (спеціальності) передбачено підготовку та захист курсової роботи (проекту) з дисципліни, то розподіл балів здійснюється за зразком, наведеним у табл. 5.

Таблиця 5

Зміст роботи	Оформлення роботи	Захист роботи	Загальна кількість балів
до 50	до 20	до 30	100

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 – 81	C		
67 – 74	D	Задовільно	
60 – 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Для заочної форми навчання також вказуємо розподіл балів, які отримують студенти.

«Відмінно» - .....

«Добре» - .....

«Задовільно» - .....

«Незадовільно» - .....

13. Методичне забезпечення

Перелік методичних видань для забезпечення вивчення навчальної дисципліни.

14. Список джерел

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до складання програми навчальної дисципліни
та робочої програми навчальної дисципліни,
розроблених відповідно до навчальних планів 2015 року

1. Структура програми навчальної дисципліни

Вступ.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни.
2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.
3. Форма підсумкового контролю успішності навчання.
4. Методи та засоби діагностики успішності навчання.
5. Список джерел.

Нижче наведено зразок титульної та інформаційної сторінки, а також шаблон документу.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В. _____

_____ 20__ р.

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

(нормативної / вибіркової) навчальної дисципліни

підготовки _____

(назва освітнього ступеня)

напряму (для ОС «бакалавр») _____

(шифр і назва напряму)

спеціальності (для ОКР «спеціаліст», ОС «магістр») _____

(шифр і назва спеціальності)

Луцьк – 20__

Програма навчальної дисципліни _____ для студентів

(назва навчальної дисципліни)

за напрямом підготовки _____, спеціальністю _____

” ____ ” _____, 20__ р. - ____ с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Рецензент: (вказати рецензента, його посаду, науковий ступінь та вчене звання)

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри

_____ (назва кафедри)

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

Завідувач кафедри: _____ (_____)
(підпис) (прізвище, ініціали)

**Програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною комісією факультету**

_____ (назва факультету)

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (_____)
(підпис) (прізвище, ініціали)

**Програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною радою університету**

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

© _____, 20__
(Прізвище, ініціали)

(Інформація, подана у дужках, є поясненням. Не зазначайте її в програмах і робочих програмах)

Вступ

Програма навчальної дисципліни “ _____ ,” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки _____

(назва освітнього ступеня)

напряму

(спеціальності)“ _____ ”

Предметом вивчення навчальної дисципліни є

Міждисциплінарні зв'язки:

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Назва модуля

2. ....

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни
“ _____ ” є

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “ _____ ”
є

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

_____
_____

вміти :

_____
_____

На вивчення навчальної дисципліни відводиться _____ годин / _____ кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Назва модуля

Тема 1. Назва теми

Тема 2. Назва теми

.....
Змістовий модуль 2. Назва модуля

Тема 1. Назва теми

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання

5. Список джерел

5. Структура робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється на основі програми навчальної дисципліни, навчального плану з урахуванням навчального навантаження студента при вивченні дисципліни і містить такі розділи:

Вступ.

1. Опис навчальної дисципліни
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.
3. Програма навчальної дисципліни.
4. Структура навчальної дисципліни.
5. Теми практичних (семінарських) / лабораторних занять.
6. Консультації.
7. Самостійна робота.
8. Індивідуальні науково-дослідні завдання (не є обов'язковим структурним елементом робочої програми).
9. Методи та засоби навчання.
10. Форма підсумкового контролю успішності навчання.
11. Методи та засоби діагностики успішності навчання.
12. Розподіл балів та критерії оцінювання.
13. Методичне забезпечення.
14. Список джерел.

Титульна та інформаційна сторінки оформляються аналогічно як у програмі навчальної дисципліни.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В. _____

_____ 20__ р.

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

(нормативної / вибіркової) навчальної дисципліни

підготовки _____
(назва освітнього ступеня)

напряму (для ОС «бакалавр») _____
(шифр і назва напряму)

спеціальності (для ОКР «спеціаліст», ОС «магістр») _____
(шифр і назва спеціальності)

Луцьк – 20__

(Інформація, подана у дужках, є поясненням. Не зазначаєте її в програмах і робочих програмах)

Робоча програма навчальної дисципліни _____ для студентів

(назва навчальної дисципліни)

за напрямом підготовки _____, спеціальністю _____

” ____ ” _____, 20__ р. - ____ с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Рецензент: (вказати рецензента, його посаду, науковий ступінь та вчене звання)

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри

_____ (назва кафедри)

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

Завідувач кафедри: _____ (_____)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету

_____ (назва факультету)

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (_____)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

© _____, 20__
(Прізвище, ініціали)

1.Опис навчальної дисципліни

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом напряму підготовки (спеціальності) і представляється у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь (для бакалавра, магістра) ОКР (для спеціаліста)	Характеристика навчальної дисципліни
		денна / заочна форма навчання (робочу програму розробляють окремо для денної і заочної форм навчання)
Кількість кредитів ____ (1 кредит = 30 год.)	Шифр і назва галузі знань	нормативна / за вибором
	Шифр і назва напряму підготовки / спеціальності	
Модулів ____	Напрямок (для ОС «бакалавр») Спеціальність (для ОКР «спеціаліст», ОС «магістр»)	Рік підготовки _____ (ОС «магістр» - 5 і 6 рік навчання)
Змістових модулів ____		Семестр _____ (ОС «магістр» - 9-12 семестр)
ІНДЗ: є / нема (не є обов'язковим структурним елементом програми)		Лекції ____ год.
Загальна кількість годин ____		Практичні (семінари) ____ год.
Тижневих годин (для денної форми навчання): аудиторних ____ Консультації ____ самостійної роботи ____		Освітній ступінь (для бакалавра, магістра) Освітньо-кваліфікаційний рівень (для спеціаліста)
	Самостійна робота ____ год.	
	Консультації ____ год.	
	Індивідуальна робота (лише для напрямів і спеціальностей Факультету мистецтв)	
	Форма контролю: <u>залік / екзамен</u> (якщо дисципліну вивчають протягом двох і більше семестрів, то вказати, в якому саме семестрі залік/ екзамен)	

(Інформація, виділена курсивом, є поясненням, її не потрібно включати в робочу програму)

модулем 2								
Усього годин								

5. Теми практичних (семінарських) / лабораторних занять.

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Назва теми. Перелік питань для обговорення (для семінарських занять).	
2	Назва теми (для практичних та лабораторних занять).	
	Разом	

6. Консультації.

7. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Назва теми.	
2		
	Разом	

8. Індивідуальні науково-дослідні завдання *(не є обов'язковим структурним елементом робочої програми)*

У розділі зазначається тип індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ) та загальні вимоги до його виконання. ІНДЗ повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький характер. ІНДЗ виконується на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час лекційних, практичних (семінарських) чи лабораторних занять, охоплює декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

9. Методи навчання

10. Форма підсумкового контролю успішності навчання – *(залік/екзамен)*

Перелік залікових / екзаменаційних питань для здійснення підсумкового контролю успішності навчання

11. Методи та засоби діагностики успішності навчання

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Розділ повинен містити чітку інформацію щодо форм організації поточного та підсумкового контролю знань студентів, розподіл балів за видами робіт, шкалу та критерії оцінювання.

У цьому розділі вказуються принципи визначення рейтингової оцінки за 100-бальною шкалою. Розподіл балів між окремими модулями здійснюється в

залежності від питомої ваги модуля в заліковому кредиті. Формою підсумкового контролю знань студентів є модульна контрольна робота (МКР). Кількість МКР не повинна перевищувати кількості змістових модулів.

У цьому розділі також необхідно вказати критерії та розподіл балів за поточне (максимум 40 балів) і підсумкове (максимум 60 балів) оцінювання, а також форми проведення МКР (письмова, тестування, комп'ютерне тестування). Розподіл балів залежить від структури залікового кредиту.

Приклад 1.

Дисципліна складається з двох змістових модулів та її вивчення передбачає виконання ІНДЗ (табл. 3). У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

4. Поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 30 балів);
5. Виконання ІНДЗ, які зараховуються у поточний контроль (максимум 10 балів);
6. Модульні контрольні роботи/екзамен (максимум 60 балів).

Таблиця 3

Поточний контроль (мах = 40 балів)						Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів	
Модуль 1			Модуль 2			Модуль 3			
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	10	20	40	100
5	5	4	6	5	5				

Приклад 2.

Дисципліна складається з трьох змістових модулів та її вивчення не передбачає виконання ІНДЗ (табл. 4). У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

3. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
4. модульні контрольні роботи/екзамен (максимум 60 балів).

Таблиця 4

Поточний контроль (мах = 40 балів)								Модульний контроль (мах = 60 балів)			Загальна кількість балів
Модуль 1								Модуль 2			
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3		МКР 1	МКР 2	МКР 3	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	10	40	10	100
5	5	5	5	5	5	5	5				

У випадку коли навчальним планом напряму підготовки (спеціальності) передбачено підготовку та захист курсової роботи (проекту) з дисципліни, то розподіл балів здійснюється за зразком, наведеним у табл. 5.

Таблиця 5

Зміст роботи	Оформлення роботи	Захист роботи	Загальна кількість балів
до 50	до 20	до 30	100

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 – 81	C		
67 – 74	D	Задовільно	
60 – 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Для заочної форми навчання також вказуємо розподіл балів, які отримують студенти.

- «Відмінно» - .....
- «Добре» - .....
- «Задовільно» - .....
- «Незадовільно» - .....

13. Методичне забезпечення

Перелік методичних видань для забезпечення вивчення навчальної дисципліни.

14. Список джерел

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до складання програми навчальної дисципліни
та робочої програми навчальної дисципліни,
розроблених відповідно до навчальних планів до 2014 року
включно

1. Структура програми навчальної дисципліни

Вступ.

6. Мета та завдання навчальної дисципліни.
7. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.
8. Форма підсумкового контролю успішності навчання.
9. Методи та засоби діагностики успішності навчання.
10. Список джерел.

Нижче наведено зразок титульної та інформаційної сторінки, а також шаблон документу.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

—
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В. _____

_____ 20__ р.

—
(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

(нормативної / вибіркової) навчальної дисципліни

підготовки _____
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

напряму _____
(шифр і назва напряму)

спеціальності _____
(шифр і назва спеціальності)

Луцьк – 20__

Програма навчальної дисципліни _____ для студентів

(назва навчальної дисципліни)

за напрямом підготовки _____, спеціальністю _____

” ____ ” _____, 20__ р. - ____ с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Рецензент: (вказати рецензента, його посаду, науковий ступінь та вчене звання)

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри

_____ (назва кафедри)

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

Завідувач кафедри: _____ (_____)
(підпис) (прізвище, ініціали)

**Програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною комісією факультету**

_____ (назва факультету)

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (_____)
(підпис) (прізвище, ініціали)

**Програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною радою університету**

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

20__

© _____ ,

(Прізвище, ініціали)

(Інформація, подана у дужках, є поясненням. Не зазначайте її в програмах і робочих програмах)

Вступ

Програма навчальної дисципліни “ _____ ,” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки _____ (назва освітньо-кваліфікаційного рівня) напряму (спеціальності)“ _____ ”

Предметом вивчення навчальної дисципліни є _____

Міждисциплінарні зв'язки: _____

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Назва модуля
2. ....

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “ _____ ” є _____

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “ _____ ” є _____

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

_____

вміти :

_____

На вивчення навчальної дисципліни відводиться _____ годин / _____ кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Назва модуля

Тема 1. Назва теми

Короткий зміст теми

Тема 2. Назва теми

Короткий зміст теми

.....
Змістовий модуль 2. Назва модуля

Тема 1. Назва теми

Короткий зміст теми

.....

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання

5. Список джерел

Структура робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється на основі програми навчальної дисципліни, навчального плану з урахуванням навчального навантаження студента при вивченні дисципліни і містить такі розділи:

Вступ.

1. Опис навчальної дисципліни
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.
3. Програма навчальної дисципліни.
4. Структура навчальної дисципліни.
5. Теми практичних (семінарських) / лабораторних занять.
6. Самостійна робота.
7. Індивідуальні завдання.
8. Методи та засоби навчання.
9. Форма підсумкового контролю успішності навчання.
10. Методи та засоби діагностики успішності навчання.
11. Розподіл балів та критерії оцінювання.
12. Методичне забезпечення.
13. Список джерел.

Титульна та інформаційна сторінки оформляються аналогічно як у програмі навчальної дисципліни.

1. Опис навчальної дисципліни

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом напряму підготовки (спеціальності) і представляється у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна /заочна форма навчання (робочу програму розробляємо окремо для денної і заочної форм навчання, оскільки в них різна кількість годин)
Кількість кредитів ____	Шифр і назва галузі знань Шифр і назва напряму підготовки / спеціальності	нормативна / за вибором
Модулів ____	Напрямок (для ОС «бакалавр») Спеціальність (для ОКР «спеціаліст», ОС «магістр»)	Рік підготовки _____
Змістових модулів ____		Семестр ____
ІНДЗ: є / нема		Лекції ____ год.
Загальна кількість годин ____		Практичні (семінари) ____ год.
Тижневих годин (для денної форми навчання): аудиторних ____ самостійної роботи ____ індивідуальної роботи ____	Освітній ступінь (для бакалавра, магістра) Освітньо-кваліфікаційний рівень (для спеціаліста)	Лабораторні ____ год.
		Самостійна робота ____ год.
		Індивідуальна робота ____ год.
		Форма контролю: <u>залік / екзамен</u> (якщо дисципліну вивчають протягом двох і більше семестрів, то вказати, в якому саме семестрі залік/ екзамен)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

У цьому розділі, окрім мети та завдання дисципліни має бути чітко визначено, що повинен знати й уміти студент після опанування певної дисципліни.

3. Програма навчальної дисципліни

Цей розділ формується аналогічно як у програмі навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1. Назва модуля

Тема 1. Назва теми

Короткий зміст теми

Тема 2. Назва теми

Короткий зміст теми

Змістовий модуль 2. Назва модуля

Тема 1. Назва теми

Короткий зміст теми

4. Структура навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна може складатись з одного або кількох змістових модулів. Кількість змістових модулів визначається метою та змістом програми і не повинна перевищувати кількості кредитів, передбачених навчальним планом на вивчення дисципліни протягом семестру. Структура навчальної дисципліни представляється у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Інд.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Назва							
Тема 1. Назва							
Тема 2. Назва							
.....							
Тема 8. Назва							
Разом за змістовим модулем 1							
Змістовий модуль 2. Назва							
Тема 9. Назва							
Тема 10. Назва							
.....							
Разом за змістовим модулем 2							
Усього годин							

5. Теми практичних (семінарських) / лабораторних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Назва теми. Перелік питань для обговорення (для семінарських занять).	
2	Назва теми (для практичних та лабораторних занять).	
	Разом	

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Назва теми.	
2		
	Разом	

7. Індивідуальні завдання

У розділі зазначається тип індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ) та загальні вимоги до його виконання. ІНДЗ повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький характер. ІНДЗ виконується на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час лекційних, практичних (семінарських) чи лабораторних занять, охоплює декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

8. Методи навчання

9. Форма підсумкового контролю успішності навчання

10. Методи та засоби діагностики успішності навчання

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Розділ повинен містити чітку інформацію щодо форм організації поточного та підсумкового контролю знань студентів, розподіл балів за видами робіт, шкалу та критерії оцінювання.

У цьому розділі вказуються принципи визначення рейтингової оцінки за 100-бальною шкалою. Розподіл балів між окремими модулями здійснюється в залежності від питомої ваги модуля в заліковому кредиті. Формою підсумкового контролю знань студентів є модульна контрольна робота (МКР). Кількість МКР не повинна перевищувати кількості змістових модулів.

У цьому розділі також необхідно вказати критерії та розподіл балів за поточне (максимум 40 балів) і підсумкове (максимум 60 балів) оцінювання, а також форми проведення МКР (письмова, тестування, комп'ютерне тестування). Розподіл балів залежить від структури залікового кредиту.

Приклад 1.

Дисципліна складається з двох змістових модулів та її вивчення передбачає виконання ІНДЗ (табл. 3). У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

7. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 30 балів);
8. виконання ІНДЗ, які зараховуються у поточний контроль (максимум 10 балів);
9. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Таблиця 3

Поточний контроль (мах = 40 балів)						Модульний контроль (мах = 60 балів)			Загальна кількість балів
Модуль 1			Модуль 2			Модуль 3			
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	10	20	40	100
5	5	4	6	5	5				

Приклад 2.

Дисципліна складається з трьох змістових модулів та її вивчення не передбачає виконання ІНДЗ (табл. 4). У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

- поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
- модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Таблиця 4

Поточний контроль (мах = 40 балів)								Модульний контроль (мах = 60 балів)			Загальна кількість балів
Модуль 1				Модуль 2				Модуль 3			
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3		МКР 1	МКР 2	МКР 3	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	10	40	10	100
5	5	5	5	5	5	5	5				

У випадку коли навчальним планом напряму підготовки (спеціальності) передбачено підготовку та захист курсової роботи (проекту) з дисципліни, то розподіл балів здійснюється за зразком, наведеним у табл. 5.

Таблиця 5

Зміст роботи	Оформлення роботи	Захист роботи	Загальна кількість балів
до 50	до 20	до 30	100

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 – 81	C		
67 – 74	D		
60 – 66	E	Задовільно	
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

12.Методичне забезпечення

Перелік методичних видань для забезпечення вивчення навчальної дисципліни.

13.Список джерел

Схвалено Вченою радою
Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки
Протокол № 6 від 27 грудня 2012 р.